

Skatteutskottets betänkande 2020/21:SkU21

Mervärdesskatt

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. I motionerna föreslås förändringar av skattesatser samt olika undantag från skattskyldighet på mervärdesskatteområdet.

I betänkandet finns nio reservationer (M, SD, C, KD).

Behandlade förslag

Cirka 40 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

| | |
|---|----|
| Utskottets förslag till riksdagsbeslut | 3 |
| Redogörelse för ärendet | 5 |
| Ärendet och dess beredning | 5 |
| Utskottets överväganden | 6 |
| Skattesatser m.m. | 9 |
| Undantag från skattskyldighet | 15 |
| Momspliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning | 19 |
| Övriga momsfrågor | 22 |
| Reservationer | 24 |
| 1. Skattesatser m.m., punkt 1 (M) | 24 |
| 2. Skattesatser m.m., punkt 1 (SD) | 25 |
| 3. Skattesatser m.m., punkt 1 (C) | 26 |
| 4. Skattesatser m.m., punkt 1 (KD) | 28 |
| 5. Undantag från skattskyldighet, punkt 2 (SD) | 29 |
| 6. Undantag från skattskyldighet, punkt 2 (KD) | 30 |
| 7. Momspliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning, punkt 3 (C) | 31 |
| 8. Momspliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning, punkt 3 (KD) | 32 |
| 9. Övriga momsfrågor, punkt 4 (M) | 33 |
| <i>Bilaga</i> | |
| Förteckning över behandlade förslag | 35 |
| Motioner från allmänna motionstiden 2020/21 | 35 |

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skattesatser m.m.

Riksdagen avslår motionerna

- 2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2,
 2020/21:329 av Anders Åkesson och Magnus Ek (båda C),
 2020/21:423 av Per Lodenius och Johanna Jönsson (båda C),
 2020/21:440 av Magnus Jacobsson (KD),
 2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7,
 2020/21:1764 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
 2020/21:1973 av Johan Hultberg (M) yrkande 1,
 2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 5,
 2020/21:2487 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
 2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 3,
 2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 13,
 2020/21:2910 av Angelika Bengtsson (SD),
 2020/21:2918 av Magnus Ek m.fl. (C) yrkande 9,
 2020/21:2959 av Carina Ståhl Herrstedt (SD),
 2020/21:3018 av Lars Püss och Åsa Coenraads (båda M),
 2020/21:3037 av Annicka Engblom (M),
 2020/21:3143 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 4,
 2020/21:3316 av Larry Söder (KD),
 2020/21:3336 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 17,
 2020/21:3500 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 17,
 2020/21:3505 av David Josefsson och Marie-Louise Hänel Sandström
 (båda M) och
 2020/21:3594 av Runar Filper (SD).

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (KD)

2. Undantag från skattskyldighet

Riksdagen avslår motionerna

- 2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 1,
 2020/21:928 av Roland Utbult (KD),
 2020/21:1356 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
 2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 44,
 2020/21:1854 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
 2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 9,
 2020/21:2729 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 17,
 2020/21:2809 av Magnus Jacobsson m.fl. (KD) yrkande 75,
 2020/21:2824 av Elisabeth Björnsdotter Rahm m.fl. (M),

2020/21:2879 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 6,
2020/21:3065 av Rebecka Le Moine och Annika Hirvonen Falk (båda MP) yrkande 1,
2020/21:3550 av Pål Jonson (M),
2020/21:3567 av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M) och
2020/21:3584 av Cecilia Widegren (M) yrkande 8.

Reservation 5 (SD)

Reservation 6 (KD)

3. Momspliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:752 av Anna Wallentheim (S),
2020/21:927 av Roland Utbult (KD),
2020/21:1924 av Lotta Finstorp (M),
2020/21:2858 av Lars Beckman (M),
2020/21:2925 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 16 och 17 samt
2020/21:3408 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 5.

Reservation 7 (C)

Reservation 8 (KD)

4. Övriga momsfrågor

Riksdagen avslår motion

2020/21:3219 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7.

Reservation 9 (M)

Stockholm den 25 mars 2021

På skatteutskottets vägnar

Niklas Wykman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Wykman (M), Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Hillevi Larsson (S), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Tony Haddou (V), Boriana Åberg (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Gulan Avci (L), Anne Öskarsson (SD), Rebecka Le Moine (MP), Kjell Jansson (M) och Anders Österberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Under höstens behandling av statsbudgeten för 2021 ställde sig riksdagen bakom skattepolitikens inriktning och de förslag till ändringar på skatteområdet som lades fram i budgetpropositionen. Samtidigt avslog riksdagen de motioner som väckts under den allmänna motionstiden 2020/21 och som innehöll förslag om skatteändringar som borde prövas tillsammans med beslutet om fastställande av regeringens förslag till inkomstberäkning (prop. 2020/21:1, yttr. 2020/21:SkU1y, bet. 2020/21:FiU1, rskr. 2020/21:63).

I detta betänkande behandlar skatteutskottet de kvarvarande motionsyrkandena från den allmänna motionstiden 2020/21 som tar upp frågor som rör mervärdesskatt (moms). Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag, se bilagan. När det gäller de aktuella motionerna har motsvarande förslag i många fall behandlats under tidigare riksmöten, senast i betänkande 2019/20:SkU23.

Utskottets överväganden

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2016 gjorde regeringen bedömningen att mervärdesskattelagen (1994:200), förkortad ML, borde ses över för att göra lagen mer överskådlig samt anpassa lagens regler och begrepp till mervärdesskattedirektivet. Regeringen tillsatte under andra halvan av 2016 en utredning för att göra denna översyn av momssystemet. I direktiv 2016:58 skriver regeringen bl.a. följande:

Sammanfattning

En särskild utredare ska genomföra en författningsteknisk översyn av mervärdesskattelagstiftningen och föreslå en ny mervärdesskattelag. Översynen ska syfta till att förbättra mervärdesskattelagstiftningen genom att den får en tydligare struktur och blir mer överskådlig samt språkligt moderniserad. En särskild målsättning är att den föreslagna lagstiftningen i högre grad ska stå i överensstämmelse med mervärdesskattedirektivet särskilt med avseende på terminologi och struktur. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2019.

Bakgrund

Mervärdesskatten infördes i Sverige den 1 januari 1969 och ersatte då den allmänna varuskatten. Mervärdesskatten är en allmän skatt på konsumtion av varor och tjänster. Skatten ska tas ut i varje led i produktions- och distributionskedjan. Den näringsidkare som omsätter en vara eller tjänst är normalt skyldig att betala in skatten och har också rätt till avdrag för skatten. Avsikten är att skatten ska föras framåt i kedjan för att till slut belasta konsumenten som därigenom indirekt kommer att bära skatten. Mervärdesskatten är en viktig inkomstkälla och den beräknas svara för ca 41 procent av statens skatteintäkter för år 2016. Det fanns 2015 ungefär en miljon företag som var registrerade till mervärdesskatt. Mervärdesskatten berör således ett stort antal företag och dessa genomför åtskilliga transaktioner av olika slag som omfattas av mervärdesskattningen. Reglerna om mervärdesskatt är i hög grad harmoniserade inom EU och de svenska reglerna har således i allt väsentligt sin motsvarighet i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet). De svenska reglerna om mervärdesskatt finns framförallt i mervärdesskattelagen (1994:200) som trädde i kraft 1994.

Regeringen har höga ambitioner när det gäller tydlighet, enkelhet och förutsägbarhet i de regelverk som tillämpas för skatteuttag. Det gäller särskilt de skatteuttag som berör ett stort antal skattskyldiga eller skatteuttag som av olika skäl är särskilt viktiga. Ett led i det arbetet är att utveckla och modernisera mervärdesskattelagstiftningen. Av riktlinjerna för skattepolitiken framgår också att skattereglerna bör vara möjliga att förstå och att de inte bör leda till onödigt stora administrativa kostnader. En viktig princip som också följer av de skattepolitiska riktlinjerna är att regelverken ska vara hållbara i förhållande till EU (se vidare 2015 års ekonomiska vårproposition, prop. 2014/15:100 s. 104 f.)

Allmänt om behovet av översyn

För att mervärdesskatten ska behålla sin legitimitet är det viktigt att skattereglerna är förutsägbara och enkla att tillämpa och inte leder till onödigt stora administrativa kostnader för dem som tillämpar reglerna. Sedan mervärdesskattelagen trädde i kraft har ett nytt moderniserat mervärdesskattedirektiv beslutats. De svenska reglerna har också förändrats åtskilliga gånger och nya regler har tillkommit. Detta har ökat komplexiteten i lagstiftningen och gjort den svår att tillämpa. Det mervärdesskatterättsliga regelverket bör därför förenklas. Tydliga och enkla regler underlättar för företagen. Det bidrar till att stärka företagens konkurrenskraft. Som framgår av de skattepolitiska riktlinjerna ska dock nyttan av förenklingar alltid vägas mot behovet av att värna skatteintäkterna, åstadkomma rättvisa mellan skattskyldiga samt motverka skattefusk och skatteundandragande.

Uppdraget slutredovisades den 1 juni 2020 i betänkandet SOU 2020:31 En ny mervärdesskattelag. Utredningen föreslår bl.a. en ny mervärdesskattelag, förkortad NML. För att NML ska få en tydligare struktur och bli mer överskådlig och användarvänlig, föreslår utredningen bl.a. att lagen delas upp i 24 kapitel som i huvudsak är disponerade i samma ordning som mervärdesskattedirektivets avdelningar och kapitel. Betänkandet har remitterats och remissvaren bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Det slutgiltiga mervärdesskattesystemet

Den 4 oktober 2017 presenterade kommissionen ett förslag till det första steget i övergången till det slutgiltiga mervärdesskattesystemet som handlar om gränsöverskridande handel mellan företag, COM(2017) 569. En övergripande princip med det nya systemet är att inhemsk handel mellan företag ska beskattas på samma sätt som gränsöverskridande handel mellan företag. Det innebär bl.a. att beskattningen ska ske i det land där köparen finns (destinationslandsprincipen) och att mervärdesskatten ska redovisas och betalas av säljaren. Enligt de nu gällande reglerna för gränsöverskridande varuhandel mellan företag är köparen skyldig att redovisa och betala mervärdesskatten. För att underlätta för företagen och myndigheterna vill kommissionen införa det slutgiltiga mervärdesskattesystemet för gränsöverskridande handel mellan företag stegvis.

Kommissionen har meddelat att den kommer att presentera ytterligare förslag. Det kommer också att föreslås genomförandeåtgärder som ska utgöra grunden för utveckling av it-system som är nödvändig för att det nya mervärdesskattesystemet ska kunna börja tillämpas senast 2022.

Skattesatser

Kommissionen lämnade förslag om ändrade regler för mervärdesskattesatserna i januari 2018. Kommissionen konstaterar att det inte finns ett lika stort behov av harmoniserade skattesatser när varor och tjänster beskattas i det land där köparen är etablerad, dvs. resultatet av att destinationslandsprincipen tillämpas. En säljare gynnas då inte längre av att vara etablerad i en

medlemsstat som tillämpar låga skattesatser. Det slutliga genomförandet av destinationsbaserad beskattning av tjänster ägde rum under 2015. Sedan dess har alla tillhandahållanden mellan företag och konsument (business-to-consumer, B2C) av telekommunikationstjänster, sändningstjänster och elektroniska tjänster beskattats på den plats där konsumenten har sin hemvist och inte längre där leverantören befinner sig. Detta ledde till att kommissionen i 2016 års handlingsplan för mervärdesskatt föreslog att man skulle ersätta nuvarande övergångsordning för beskattning av handeln mellan medlemsstaterna med ett slutgiltigt system som grundar sig på principen om beskattning i destinationsmedlemsstaten för att skapa ett stabilt, gemensamt mervärdesskatteområde i Europa. Samtidigt tillkännagav kommissionen, som sagts ovan, att beskattning i destinationsmedlemsstaten gör det möjligt att ge medlemsstaterna ökad flexibilitet när det gäller att fastställa mervärdesskattesatser och att alla befintliga reducerade skattesatser, inklusive avvikelser, som lagligen tillämpas i medlemsstaterna bör behållas och kan göras tillgängliga för alla medlemsstater, och därigenom säkerställa lika behandling.

Rådet, dvs. medlemsstaterna, välkomnade 2016 ett förslag om ökad flexibilitet så att medlemsstaterna får tillämpa samma reducerade skattesatser och nollskattesatser som förekommer i andra medlemsstater. Rådet betonade dock att det fortfarande krävs en tillräcklig nivå av harmonisering i EU, och att den lösning som antas ska beaktas på ett väl avvägt sätt för att undvika snedvridning av konkurrensen, höjda affärskostnader och negativa effekter på den inre marknadens funktion. Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG när det gäller mervärdesskattesatser (COM(2018) 20) presenterades den 18 januari 2018 av kommissionen. Förslaget som presenterades bygger på att alla medlemsstater i det tänkta slutgiltiga mervärdesskattesystemet för EU begränsas av samma regler och ges samma frihet att fastställa mervärdesskattesatser. Enligt de föreslagna harmoniserade och mindre restriktiva reglerna får medlemsstaterna tillämpa högst två reducerade skattesatser på minst 5 procent.

För att göra det möjligt för medlemsstaterna att fortsätta att tillämpa befintliga skattesatser får de också tillämpa en reducerad skattesats för vilken inget minimum på 5 procent krävs och ett undantag med avdragsrätt för ingående mervärdesskatt, dvs. en nollskattesats som innebär att ingen moms debiteras på försäljning samtidigt som rätt till momsavdrag ges för kostnader. I stället för att utvidga den redan omfattande förteckningen över varor och tjänster enligt vilken reducerade skattesatser kan tillämpas, ersätts bilaga III med en negativ förteckning över varor och tjänster för vilka reducerade skattesatser inte kan tillämpas. Medlemsstaterna måste enligt förslaget ta hänsyn till att de reducerade skattesatser och undantag som tillämpas ska vara till fördel för slutkonsumenten och vara av allmänt intresse. Medlemsstaterna ska även säkerställa att den vägda genomsnittliga mervärdesskattesats som tillämpas alltid överstiger 12 procent.

Skattesatser m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändrade skattesatser på mervärdesskatteområdet.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C) och 4 (KD).

Bakgrund

Mervärdesskatt ska betalas till staten vid en sådan omsättning inom landet av varor och tjänster som är skattepliktig och görs av en beskattningsbar person i denna egenskap. Mervärdesskatt ska också betalas vid skattepliktigt unionsinternt förvärv av varor som är lös egendom om inte omsättningen är gjord inom landet och vid import av varor som är skattepliktig. Mervärdesskattesatsen anges som en påläggsprocent, dvs. procentsatsen används för att räkna ut ett pålägg på beskattningsunderlaget före mervärdesskatt.

Huvudregeln är att mervärdesskatt tas ut med 25 procent. Härutöver finns det två reducerade skattesatser, 12 procent och 6 procent.

De reducerade skattesatserna har följande tillämpningsområden:

- 12 procent: Livsmedel, hotellrums- och campinguthyrning, konstnärs försäljning av egna konstverk, import av konstverk, reparation av vissa varor, samlarföremål och antikviteter. Sedan den 1 januari 2012 tillämpas denna skattesats även på restaurang och cateringtjänster.
- 6 procent: Dagstidningar, tidskrifter och böcker, entré till konserter, teater samt opera- och balettföreställningar, djurparker, persontransporter, viss biblioteksverksamhet, viss museiverksamhet, upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, rätt till ljud- och bildupptagning och idrottsområdet. Från och med den 1 januari 2018 omfattas förevisning av naturområden utanför tätort samt av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparker och Natura 2000-områden av skattesatsen 6 procent.

Artiklarna 93–105 i mervärdesskattedirektivet 2006/112/EG behandlar skattesatser. Av artiklarna 96–103 framgår vilka nivåer som gäller. I artikel 97 anges att normalskattesatsen inte får vara lägre än 15 procent och i artikel 98 att medlemsstaterna får tillämpa en eller två reducerade skattesatser, som enligt artikel 99 inte får vara lägre än 5 procent.

I bilaga III i mervärdesskattedirektivet framgår på vilka omsättningar av varor och tjänster som reducerade skattesatser får tillämpas.

Efter ett tillkännagivande från riksdagen våren 2002 (bet. 2001/02: SkU18, rskr. 2001/02:199) tillsatte den dåvarande regeringen en utredning med uppdrag att göra en översyn av tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet – Mervärdesskattesatsutredningen (dir. 2002:141). Utredningen lämnade i juni

2005 delbetänkandet Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? (SOU 2005:57) med en rekommendation om att de nuvarande tre olika mervärdesskattesatserna 25, 12 och 6 procent ersätts med en enda enhetlig skattesats, som beräknades till 21,7 procent. I sitt slutbetänkande På väg mot en enhetlig mervärdesskatt (SOU 2006:90) presenterade Mervärdesskattesatsutredningen förslag som rör livsmedelsmomsen och ett antal korrigeringar av gränsdragningar m.m. inom ramen för dagens differentierade skattesatser. Som en följd av dessa förslag skulle också en sänkning av normalskattesatsen möjliggöras. Mervärdesskattesatsutredningens slutbetänkande har inte remissbehandlats.

Riksrevisionen har genomfört en granskning i syfte att undersöka den nedsatta livsmedelsmomsens kostnadseffektivitet genom att utvärdera dess pris- och fördelningseffekter (RiR 2018:25). Riksrevisionens rekommendation är att regeringen mot bakgrund av vad som anförts i granskningen om den nedsatta livsmedelsmomsens låga kostnadseffektivitet tar initiativ till att utreda nedsatt moms på livsmedel och avgöra om motivet alltså är att stödja barnfamiljer och låginkomsthushåll samt att i sådant fall överväga andra sätt att stödja dessa hushåll.

I budgetpropositionen för 2016 gjorde regeringen bedömningen att mervärdesskattelagen (1994:200), förkortad ML, borde ses över för att göra lagen mer överskådlig samt anpassa lagens regler och begrepp till mervärdesskattedirektivet. Regeringen tillsatte under andra halvan av 2016 en utredning för att göra denna översyn av momssystemet. Uppdraget slutredovisades den 1 juni 2020 i betänkandet SOU 2020:31 En ny mervärdesskattelag. Utredningen föreslår bl.a. en ny mervärdesskattelag, förkortad NML. För att NML ska få en tydligare struktur och bli mer överskådlig och användarvänlig, föreslår utredningen bl.a. att lagen delas upp i 24 kapitel som i huvudsak är disponerade i samma ordning som mervärdesskattedirektivets avdelningar och kapitel. Betänkandet har remitterats och remissvaren bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Motionerna

Ett flertal motionärer föreslår förändringar av mervärdesskatten på kulturområdet.

I kommittémotion 2020/21:3336 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 17 anför motionärerna att de i grunden tycker att all kultur ska omfattas av samma enhetliga kultur moms. Utgångspunkten är att kultur moms inte ska göra skillnad mellan olika slags konst- eller kulturformer. De anser att dessa frågor initialt behöver kartläggas i syfte att långsiktigt reformera och harmonisera kultursektorns moms- och skattesatser.

I motion 2020/21:1764 av Camilla Waltersson Grönvall (M) föreslås att regeringen ser över möjligheten till en harmonisering av mervärdesskattelagstiftningen för den s.k. dansbandsmomsen samt förutsättningarna för dansbanden och den övriga kulturbranschen under och efter pandemin.

I motion 2020/21:3505 av David Josefsson och Marie-Louise Hänel Sandström (båda M) föreslås att regeringen ser över möjligheten att harmonisera momssatsen mellan museer. Motionärerna anför att momssatserna mellan museer och s.k. science center inte är harmoniserade, utan museer har 6 procents moms medan science center har en momssats på 25 procent. Olika momssatser på liknande verksamheter i en och samma bransch skapar enligt motionärerna stora utmaningar och ger snedvriden konkurrens.

I kommittémotion 2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 5 föreslås att momssatsen på digitala spel och licenser sänks till 6 procent. Motionärerna anför att momssatsen för digitala spel är 25 procent i Sverige. Vissa försäljare försöker dock enligt motionärerna klassa spel som böcker för att på sådant vis komma runt lagstiftningen och sälja dessa spel med enbart 6 procents moms. Om lagstiftningen får försäljare att behöva runda lagen för att kunna tävla på lika villkor som internationella aktörer behöver lagstiftningen ses över. Samma yrkande återkommer i motion 2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2.

I motion 2020/21:2959 av Carina Ståhl Herrstedt (SD) föreslås att regeringen utreder möjligheten att skapa ekonomisk rättvisa inom området kultur och idrott genom att sänka momsen på dansbandskonserter från 25 procent till 6 procent.

I motion 2020/21:3594 av Runar Filper (SD) anför att en sänkning av momsen skulle säkra dansbandskulturen så att den skulle ha bättre förutsättningar att leva vidare. Det finns klara fördelar med enhetlig moms och därför bör enligt motionären de ojämlika momssatserna ses över. Utgångspunkten bör vara en rättvis enhetlighet mellan olika musikgenrer.

I motion 2020/21:329 av Anders Åkesson och Magnus Ek (båda C) anför motionärerna att det är svårt att se logiken i att kultur som utövas i form av musik och dans ska beskattas med 25 procents moms, medan kultur i form av enbart musik är belagd med väsentligt lägre moms. Momsnivån för musikverksamhet bör därför enligt motionärerna vara densamma vare sig åhörarna eller publiken dansar till musiken eller inte.

I motion 2020/21:423 av Per Lodenius och Johanna Jönsson (båda C) föreslår motionärerna att regeringen överväger sänkt mervärdesskatt på dans. Motionärerna anför att det är hög tid att erkänna dansen som den viktiga kulturyttring den är i vårt samhälle, och momsnivån för musikverksamhet bör vara den samma vare sig publiken dansar eller inte.

I kommittémotion 2020/21:3143 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 4 föreslås att momssatserna i kultursektorn ses över och harmoniseras. Motionärerna anför att det är av yttersta vikt för att bredda kulturen och hitta nya sätt att finansiera kulturlivet att det privatias möjlighet att agera i kulturlivet utvecklas. Inte minst kan regelverk förenklas och ses över. Ett exempel är momssatserna på dans. I dag är det en momssats, 6 procent, om man är på en spelning där publiken sitter ned. Om publiken i stället dansar till musiken är

momsen 25 procent. Detta skapar enligt motionärerna märkliga effekter och svårigheter att överskåda kostnader vid vissa gränsdragningsproblem.

Flera motionärer föreslår att mervärdesskatten inom hela eller delar av besöks- eller turistnäringen ses över.

I motion 2020/21:1973 av Johan Hultberg (M) yrkande 1 anförs att en sänkt moms på gästhamnsavgifter, från 25 procent till 12 procent, skulle skapa likvärdiga konkurrensvillkor inom besöksnäringen samtidigt som den maritima besöksnäringen skulle ges bättre möjligheter till utveckling och tillväxt. En momssänkning vore dessutom enligt motionärerna en viktig signal till Sveriges gästhamnar i denna exceptionellt tuffa situation och något som skulle skapa framtidstro för direkt eller indirekt berörda företag och verksamheter.

I motion 2020/21:2487 av Sten Bergheden (M) yrkande 2 anför motionären att momssatserna inom turistnäringen är både många och olika, vilket snedvrider konkurrensen och innebär att små turistföretag riskerar att läggas ned på grund av orimligt höga och godtyckliga momssatser. Enligt motionären bör regeringen överväga att se över momssatser för olika verksamheter inom turistnäringen i syfte att harmoniera dem på en lägre nivå och i syfte att underlätta för ökad turism i Sverige.

I motion 2020/21:3018 av Lars Püss och Åsa Coenraads (båda M) föreslår motionärerna att regeringen gör en översyn av momsskattesatserna i syfte att förenkla mervärdesskatten. För att visa på reglernas komplexitet ger motionärerna bl.a. exemplet att samma elförbrukning beskattas med olika momssatser. Säljer man en campingtomt inklusive en fast summa för elen är det 12 procents moms på hela summan. Ur miljösynpunkt försöker campingföretagaren enligt motionärerna begränsa förbrukning av elen och möjliggör därför för gästen att betala för förbrukade kilowattimmar. Då är dock momssatsen 25 procent.

I motion 2020/21:3037 av Annicka Engblom (M) anförs att för övernattnings i gästhamn eller vinteruppställningsplats för båtar gäller i dag 25 procents momssats. För tält, husbil eller husvagn på campingplats gäller momssatsen 12 procent. Gästhamnsverksamheten har en kort men intensiv säsong. Det brukar enligt motionären normalt röra sig om en period på upp till tio veckor, där fem veckor är att beteckna som högsäsong. Under denna korta tidsperiod ska ägarna täcka sina årliga omkostnader. Campingnäringen däremot har en längre säsong, vilket innebär en större möjlighet att täcka omkostnaderna. Momsskillnaden mellan dessa två näringar inom turistsektorn till campingverksamhetens fördel är av en diffus art. Det ger uppenbart fördelar för en näringsgren i förhållande till en annan och leder till en snedvriden konkurrenssituation.

I kommittémotion 2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7 anför motionärerna att systemet med differentierade momssatser medför vissa problematiska gränsdragnings- och definitionsfrågor som i vissa fall kan upplevas som ologiska eller djupt orättvisa. Turismen och besöksnäringen har också under senare år fått uppleva såväl flera förslag till regeländringar som faktiska förändringar av momssatserna, vilket orsakat problem i

prissättningen, inte minst när det gäller redan i förväg bokade och delbetalade resor, arrangemang och dylikt.

I motion 2020/21:2910 av Angelika Bengtsson (SD) anför motionären att det i Blekinge finns 37 gästhamnar som man kan lägga till vid. Det är enligt motionären olyckligt att man hamnar i olika momssatser beroende på om man övernattar i sin husbil, husvagn eller fritidsbåt. Vid övernattnings i båt i en gästhamn gäller en momssats på 25 procent. Om man däremot ska övernattna i tält, husbil eller husvagn gäller momssatsen 12 procent. Det blir en obalans inte minst då säsongperioderna ser annorlunda ut för båtägare och campare. Därför anser motionären att en översyn bör göras på området som bör resultera i förslag på en mer jämlik momssats.

I kommittémotion 2020/21:3500 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 17 föreslås att regeringen ser över möjligheten att harmonisera momssatser inom besöksnäringen. Ett av alternativen som utredningen kan begrunda är att dela in efter kategorierna mat, logi, aktiviteter och transport.

I motion 2020/21:440 av Magnus Jacobsson (KD) anför att de olika momssatserna inom besöksnäringen leder till negativ konkurrens där olika boendeformer får olika förutsättningar trots att de bedriver en snarlik verksamhet. Extra problematiskt blir det enligt motionären när man jämför husbilar med båtar.

I kommittémotion 2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 3 anför motionärerna att Sverige tillämpar nedsättningar av momssatser samt fullständiga undantag där momsen helt utgår för vissa varor och tjänster, vilket innebär att om en investerare vill kvitta ingående och utgående moms mot varandra är det inte alltid möjligt att göra detta. Det kan enligt dem leda till komplikationer då undantag av moms i vissa fall kan innebära att avdragsrätt inte finns för vissa investeringar, varför nya verksamheter inte växer fram. Motionärerna föreslår därför att mervärdesskattesystemet utreds.

I kommittémotion 2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 13 föreslås en översyn av mervärdesskatten i förenklingssyfte. Motionärerna anför bl.a. att momssystemet innehåller en lång rad undantag, och ibland också undantag till undantagen. Förändringar av mervärdesskatten behöver enligt motionärerna därför göras i en helhet, snarare än genom att skapa nya undantag för enskilda delar av samhället, då dessa riskerar att medföra helt nya problem. I en sådan översyn bör enkelhet för de som berörs, såsom de ideella föreningarna, vara en ledstjärna.

I motion 2020/21:3316 av Larry Söder (KD) anför att det i ett momssystem borde vara enkelt att göra rätt och systemet borde vara begripligt. I dag är momssystemet enligt motionären krångligt, fullt med undantag och svårt för den enskilde att förstå sig på. Staten borde inrikta sig på att ta bort undantagen och bredda skattebasen, i syfte att göra momsen mer överskådlig och lättbegriplig och momsskattesatsen enhetlig. Denna fråga bör därför utredas.

I kommittémotion 2020/21:2918 av Magnus Ek m.fl. (C) yrkande 9 föreslås att regeringen utreder möjligheterna till en differentierad moms för återvunna råvaror.

Utskottets ställningstagande

I de behandlade motionerna föreslås sänkt eller slopad mervärdesskatt för nya kategorier av varor och tjänster. Det pågår en ständig diskussion om dessa frågor.

Utskottet vill, likt föregående år, inte föreslå några förändrade regler – i synnerhet inte när det enbart rör sig om sänkningar av momsattorna för berörda områden, dvs. ofinansierade skattesänkningar vars jobbeffekter skulle bli ytterst kostsamma och som Sverige i det nuvarande statsfinansiella läget inte har ekonomiskt utrymme för. Utskottet har den här ståndpunkten även om gränsdragningar mellan områden som behandlas olika, beroende på utgångspunkt, kan förefalla ge upphov till ibland svårförklarade skillnader i behandling, t.ex. gränsdragningen mellan campingverksamhet och uthyrning av gästhamnsplatser.

Utskottet noterade i föregående års betänkande om mervärdesskatter (bet. 2019/20:SkU23) det förslag som under 2018 presenterades av kommissionen och som medger en ökad flexibilitet för medlemsstaterna när det gäller att bestämma skattesatser. Utskottet noterade också den ståndpunkt om förslaget som regeringen presenterat och som skatteutskottet vid överläggning med regeringen den 6 mars 2018 gav sitt stöd till:

Det finns flera fördelar med en ökad flexibilitet för medlemsstaterna när det gäller att bestämma skattesatser. Samtidigt riskerar förslaget medföra en ökad komplexitet, särskilt för de företag som säljer sina varor och tjänster i flera olika medlemsstater. Det riskerar även att leda till skattekonkurrens mellan medlemsstaterna. Effekterna av förslaget, inklusive den vägda genomsnittliga skattesatsen, behöver därför analyseras närmare. Mervärdesskatten är också en viktig intäktskälla för att finansiera välfärden.

Utskottet konstaterar också i detta sammanhang att utredningsförslag om en ny mervärdesskattelag, som tagits fram för att bl.a. göra lagstiftningen på området mer översiktlig, för närvarande bereds i Regeringskansliet.

Utskottet ser mot denna bakgrund inte heller nu någon anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om något förslag om förändring av skattesatsstrukturen på mervärdesskatteområdet. Utskottet är inte heller berett att stödja förslag om en effektutvärdering på mervärdesskatteområdet.

Med det ovan anförda avstyrks de aktuella motionerna.

Undantag från skattskyldighet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att ändra reglerna för skattskyldighet inom mervärdesskatteområdet.

Jämför reservation 5 (SD) och 6 (KD).

Bakgrund

Moms på vårdtjänster

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) beslutade i en dom den 7 juni 2018 (mål 7270-17) att ett bemanningsföretags uthyrning av sjukvårdspersonal inte ska undantas från momsplikt. HFD konstaterade att uthyrning av vårdpersonal inte utgör sådan sjukhusvård, sjukvård eller sjukvårdande behandling som enligt artikel 132.1 b eller c i mervärdesskattedirektivet ska undantas från skatteplikt. Eftersom bolaget är ett bemanningsföretag som inte självt bedriver sjukvård kan uthyrningen enligt HFD inte heller undantas på den grunden att den ska ses som en transaktion nära knuten till vården. Uthyrningen omfattades därmed inte av direktivets undantag från skatteplikt.

Bestämmelserna om undantag från skatteplikt i 3 kap. 4 och 5 §§ mervärdesskattelagen (1994:200) ska enligt HFD tolkas mot bakgrund av bestämmelserna i mervärdesskattedirektivet. Vid tolkningen är det den personaluthyrningstjänst som bolaget tillhandahåller som ska prövas mot undantagsbestämmelserna. Uthyrningstjänsten som sådan utgör enligt HFD inte sjukvård enligt definitionen i 5 § och ska därmed inte undantas från beskattning enligt 4 §. HFD konstaterar avslutningsvis att det för den bedömningen saknar betydelse om de åtgärder som de uthyrda läkarna vidtar i arbetet hos den som hyr in dem i och för sig omfattas av definitionen av sjukvård i 5 §. Skatteverket (SKV) tolkade den 25 oktober 2018 domstolens beslut i ett rättsligt ställningstagande om moms vid inhyrning av vårdpersonal (dnr 202398355-18/111).

HFD har i en dom den 5 februari 2020 (mål 3477-19) uttalat att det anses som en mervärdesskattepliktig personaluthyrningstjänst när ett bolag tillhandahåller läkare till en privat vårdgivare som i sin tur tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster till patienter via en digital plattform. Det anses således inte som en sjukvårdstjänst som är undantagen från skatteplikt.

Skatteverket avsåg att börja tillämpa den nya tolkningen den 1 juli 2019. Skatterättsnämnden (SRN) meddelade den 21 maj 2019 beslut i tre ärenden om förhandsbesked som föranletts av SKV:s tolkning av mervärdesskatteundantaget för sjukvård (dnr 42-18/I, 2-19/I och 1-19/1). Två av förhandsbeskeden rör konsultläkarbolag som tillhandahåller tjänster till andra vårdgivare, och det tredje rör ett företags tillhandahållande av sjuk-skötersketjänster till äldreboenden under tider när uppdragsgivaren själv inte har personal på plats. SRN vidhåller SKV:s tolkning och gör bedömningen att

de aktuella tjänsterna utgör mervärdesskattepliktig uthyrning av personal. Vårdföretagarna lämnade den 24 maj 2019 in en begäran om förtydligande av mervärdesskattelagen till Finansdepartementet.

I enlighet med regeringens förslag till statens budget för 2020 som riksdagen har ställt sig bakom utgår ett tillfälligt statsbidrag som ska kompensera landstingen för mervärdesskattekostnader för hyrpersonal inom vården (prop. 2019/20:1). Satsningen omfattar 210 miljoner kronor per år under en treårsperiod. Detta ska möjliggöra för regionerna att underlätta för privata vårdgivare att anpassa sig till det nya rättsläget.

Regeringen har den 27 februari 2020 beslutat att ge en särskild utredare i uppdrag att undersöka förutsättningarna för förändrad lagstiftning i fråga om mervärdesskatt vid inhyrd vårdpersonal och inhyrd personal för social omsorg (dir. 2020:20). Huvudmotivet är att neutralisera konsekvenserna av en förändrad skatteplikt för att på så sätt uppnå flexibilitet för bemanningen inom hälso- och sjukvården, tandvården och den sociala omsorgen. Utredaren ska bl.a.

- undersöka de EU-rättsliga förutsättningarna för att ändra mervärdesskattelagen så att uthyrning av personal för sjukvård och tandvård (fortsättningsvis vårdpersonal) och uthyrning av personal för social omsorg undantas från mervärdesskatt
- undersöka förutsättningarna för att på annat sätt neutralisera konsekvenserna av en förändrad skatteplikt vid uthyrning av personal till hälso- och sjukvård, tandvård och social omsorg, om en ändring av mervärdesskattelagen inte bedöms möjlig
- lämna nödvändiga författningsförslag, om det finns förutsättningar för det.

Genom ett tilläggsdirektiv (dir. 2020:137) har utredningstiden förlängts, och uppdraget ska nu redovisas senast den 1 juni 2021.

Skatt på lotterier, spel m.m.

Skatt på lotterier, spel m.m. är undantagna från mervärdesskatt enligt 3 kap. 23 § p. 5 i mervärdesskattelagen.

Regeringen gav i september 2015 en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en ny spelreglering som ska syfta till att skapa en spelmarknad som präglas av ett högt konsumentskydd, hög säkerhet i spelen och tydliga förutsättningar för att få verka på marknaden. Spellicensutredningen överlämnade i mars 2017 sitt betänkande En omreglerad spelmarknad (SOU 2017:30) till regeringen. I utredningen ges en översyn av de skatterättsliga förutsättningarna för den svenska spelmarknaden. Utredningen föreslog ett nytt system för skatt på spel och en ny lag som ersatte den gamla skatten på spel och lotteriskattelagen. Utredningen föreslog emellertid ingen förändring av befrielsen från mervärdesskattskyldighet för vadslagning, lotterier m.m.

Regeringen föreslog i proposition 2017/18:220 En omreglerad spelmarknad en ny spelreglering som bygger på ett licenssystem där alla

aktörer på den svenska spelmarknaden ska ha en licens. Regleringen ska vara tillämplig på allt spel som tillhandahålls i Sverige, även spel över internet som riktas till den svenska marknaden. Enligt förslaget ska en punktskatt på licenspliktigt spel om 18 procent tas ut på skillnaden mellan de sammanlagda insatserna och de sammanlagda utbetalningarna. Spel förbehållet allmännyttiga ändamål ska även i fortsättningen vara skattebefriat. Förslaget bereddes i kulturutskottet som inhämtade skatteutskottets yttrande (2017/18:SkU11y). Riksdagen biföll kulturutskottets förslag (bet. 2017/18:KrU8, rskr. 2017/18:363).

Motionerna

I motion 2020/21:1356 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 föreslås att regeringen ser över möjligheten att inom EU-samarbetet verka för att momsen på körkortsutbildningar avskaffas. Också i motion 2020/21:2879 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 6 föreslås att körkortsutbildningar momsbefrias.

I motion 2020/21:1854 av Camilla Waltersson Grönvall (M) föreslås att alla typer av värdtjänster görs momsfria. Samma yrkande återkommer i motion 2020/21:2824 av Elisabeth Björnsdotter Rahm m.fl. (M).

I kommittémotion 2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 9 föreslår motionärerna att riksdagen bör verka för att den statliga utredning som ser över vårdmomsen skyndas på. Samma yrkande återfinns i kommittémotion 2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 44.

I motion 2020/21:3550 av Pål Jonson (M) föreslås att momsreglerna för flyg- och helikopterambulans ses över. Ett liknande förslag återkommer i kommittémotion 2020/21:2809 av Magnus Jacobsson m.fl. (SD) yrkande 75.

I motion 2020/21:3567 av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M) föreslår motionärerna att ett fungerande konkurrensneutralt system införs för lika villkor mellan kommunala och fristående verksamheter, exempelvis genom att hela utbildningssektorn görs momspliktig med tillämpning av en nollskattesats eller reducerad skattesats.

I motion 2020/21:3584 av Cecilia Widegren (M) yrkande 8 anförs att förändrade regler för mervärdesbeskattningen inte får leda till att villkoren för ridning och annan föreningsdriven verksamhet försämrats.

I motion 2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 1 föreslås att framträdanden av dj:ar befrias från mervärdesskatt.

I kommittémotion 2020/21:2729 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 17 föreslås att regeringen utreder möjligheten att enbart belägga varor med mervärdesskatt en gång.

I motion 2020/21:3065 av Rebecka Le Moine och Annika Hirvonen Falk (båda MP) yrkande 1 föreslår motionärerna att regeringen undersöker möjligheten att slopa momsen på mensskydd.

I motion 2020/21:928 av Roland Utbult (KD) föreslås att regeringen utreder möjligheten att ta bort undantaget från moms på vadslagning och lotterier m.m.

Utskottets ställningstagande

Regeringen gav i februari 2020 en särskild utredare uppdraget att undersöka förutsättningarna för förändrad lagstiftning i fråga om mervärdesskatt vid inhyrd vårdpersonal och inhyrd personal för social omsorg. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2021. Utskottet anser inte att detta arbete ska föregripas.

Utbildning för personligt ändamål, som t.ex. körkortsutbildning, är mervärdesskattepliktig. Det saknar betydelse om utbildningen syftar till att ge eleven möjlighet att få ett visst arbete. En utbildning som sker inom ramen för en i övrigt skattebefriad utbildning ska däremot vara undantagen.

En utredning tillsattes 2014 som hade i uppdrag att se över den ersättning som kommuner och landsting får för dold mervärdesskatt vid upphandling av eller vid bidragsgivning till verksamhet inom sjukvård m.m. i enlighet med bestämmelserna i lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund. Ersättningen utgörs av en schablon och uppgår som huvudregel till 6 procent av upphandlingskostnaden eller bidragsbeloppet. Utredningen presenterade i ett särskilt betänkande (SOU 2014:78) resultatet av ett uppdrag att undersöka den ingående mervärdesskattens andel av den totala kostnaden inom verksamhet med ambulansflyg och att bedöma behovet av en särskild författningsreglering som avser ersättning för dold mervärdesskatt vid upphandling av en sådan verksamhet. Utredningen fann att det varken fanns behov av eller var lämpligt att införa en särskild författningsreglering av ersättningsnivån för dold mervärdesskatt på verksamhet inom luftburen ambulanssjukvård. Betänkandet bereds enligt uppgift i Regeringskansliet och utskottet har ingen avsikt att föregå denna beredning.

Gage på artistframträdanden är befriade från mervärdesskatt om artisten är en utövande konstnär, framträder inför publik och framför ett litterärt eller konstnärligt verk som är skyddat av upphovsrättslagen. Det är däremot inte fråga om ett momsfritt artistframträdande när artisten själv är arrangör av föreställningen. Exempel på utövande konstnärer som kan uppträda momsfritt är sångare, musiker, dansare, skådespelare, recitatörer och dirigenter. Regelverket är komplext, och tillämpningen är i huvudsak beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Något förslag om förändrat regelverk är inte aktuellt.

Utskottet anser att det är viktigt att den verksamhet som bedrivs av ideella föreningar kan fortsätta att bedrivas. Utskottet finner dock nu som i tidigare års motionsbetänkanden om mervärdesskatt, senast i betänkande 2019/20:SkU23, inget skäl att föreslå några ytterligare förändringar i regelverket.

Inom ramen för regeringens utredning av skatt på engångsartiklar föreslås att en sådan skatt inte införs på mensskydd eftersom detta skulle få negativa konsekvenser ur ett fördelningsperspektiv (SOU 2020:48 s. 198 f.). Utredaren anför att det i stället kunde vara mer effektivt att ge bidrag eller att sänka momsen på mensskydd som är avsedda för flergångsanvändning. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet. Med hänsyn till detta förutsätter utskottet att frågan om mervärdesskatten på mensskydd är under regeringens beaktande.

De skatterättsliga förutsättningarna på spelmarknaden har nyligen varit föremål för utredning och förändrats fr.o.m. den 1 januari 2019 genom det förslag till lagstiftning som riksdagen antagit.

Utskottet ser mot bakgrund av det som anförts ovan inte skäl att nu föreslå någon ändring av reglerna om skattskyldighet för mervärdesskatt och avstyrker motionsyrkandena.

Momspliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att ändra reglerna för skattskyldighet vid uthyrning av fastigheter.

Jämför reservation 7 (C) och 8 (KD).

Bakgrund

Uthyrning av en fastighet är som huvudregel en omsättning som är undantagen från skatteplikt enligt 3 kap. 2 § ML. Undantaget omfattar dock inte korttidsuthyrning av lokaler och anläggningar för idrottsutövning. En sådan uthyrning behandlas i stället som en idrottstjänst. Dessa tjänster beskattas därför med 6 procent.

För att en uthyrning ska anses som en idrottstjänst är det tre förutsättningar som ska vara uppfyllda:

1. Det ska vara uthyrning av en lokal eller anläggning för idrottsutövning.
2. Lokalen eller anläggningen ska användas för idrottsutövning.
3. Det ska vara en korttidsuthyrning, dvs. någonting annat än en skattefri fastighetsuthyrning.

Enligt Skatteverkets uppfattning kan en samtidig uthyrning av en idrottslokal till flera hyresgäster behandlas på olika sätt beroende på hur respektive avtal ser ut och övriga omständigheter kring uthyrningarna. Uthyrningen till en hyresgäst kan därmed anses som en skattefri uthyrning av fastighet medan uthyrningen till en annan hyresgäst ska anses som en idrottstjänst. För att avgöra om uthyrningen ska anses som en skattefri fastighetsuthyrning eller som en idrottstjänst kan flera olika omständigheter beaktas. En sammantagen bedömning av dessa omständigheter måste göras för varje idrottslokal och för

varje enskild hyresgäst. Uthyrningstidens längd är av väsentlig betydelse men denna omständighet är inte ensamt avgörande vid bedömningen av om det är en skattefri fastighetsuthyrning eller en idrottstjänst.

Finansdepartementet har i december 2020 remitterat en promemoria (Frivillig skattskyldighet vid uthyrning av lokaler, Fi2020/05159) i syfte att ge departementet ett så brett beslutsunderlag som möjligt genom att i ett tidigt skede få in synpunkter från berörda parter kring en möjlig förändring. I promemorian beskrivs de generella förutsättningarna för en eventuell förändring av mervärdesskattereglerna så att frivillig skattskyldighet blir möjlig även vid uthyrning av lokaler till hyresgäster som inte bedriver mervärdesskattepliktig verksamhet eller har rätt till återbetalning. Det anges även vissa avgränsningar avseende en sådan förändring. Slutligen ställs vissa frågor till remissinstanserna att besvara. Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 21 mars 2021.

Motionerna

I motion 2020/21:752 av Anna Wallentheim (S) föreslås att regeringen verkar för att slopa kravet på att en hyresgäst måste stadigvarande bedriva momspliktig verksamhet i lokaler de hyr. Motionären anför att fastighetsuthyrning enligt huvudregeln är undantagen moms, men problemet som uppstått är att fastighetsägarna frivilligt får registrera sina fastigheter för moms och i och med detta får dra av momsen vid ny-, till- eller ombyggnad. Om detta sker får en fastighet eller lokal som blivit momsregistrerad endast nyttjas i momspliktig verksamhet. Resultatet av detta innebär att civilsamhället, som inte bedriver momspliktig verksamhet, får allt svårare att hitta lokaler.

I motion 2020/21:1924 av Lotta Finstorp (M) anför att Skatteverket sedan början av 2016 har en ny syn på definitionen av korttidupplåtelse av idrottslokal. Förenklat kan man säga att det som tidigare klassades som momspliktig idrottstjänst (korttidsupplåtelse av idrottslokal) numera ofta ses som momsfri fastighetsupplåtelse. Detta innebär enligt motionären att många ideella allmännyttiga föreningar i dag riskerar att göra fel samt att omläggningen av deras redovisning kan bli väldigt kostsam med höjda medlems- och träningsavgifter, och i värsta fall kan föreningen försättas i konkurs.

I motion 2020/21:2858 av Lars Beckman (M) föreslås att reglerna för den frivilliga skattskyldigheten för verksamhetslokaler bör moderniseras, förenklas och förbättras. Motionären anför att dagens regler utestänger föreningar och företag inom vård, skola och omsorg i privat regi från lokaler samtidigt som många lokaler står tomma. Ett allt mer digitaliserat, globaliserat och konkurrensutsatt näringsliv har enligt motionären lett till förändringar i behov, utformning samt hållbart nyttjande av lokaler. Under pandemin har bristerna i reglerna blivit än mer synliga när lokaler och hotellrum tillfälligt används för fältsjukhus och evakueringsboende. Dagens hyresmoms är inte anpassad för dessa behov och motverkar samhällsutvecklingen.

I kommittémotion 2020/21:2925 av Per Åsling m.fl. (C) yrkande 16 och 17 föreslås en översyn av mervärdesskattereglerna för ideella föreningar och av oönskade effekter av mervärdesskatteregelverket. Motionärerna anför att det i närtid har aktualiserats ett antal frågor som pekar på behov av en större översyn av mervärdesskattesystemet. Momsen på vårdtjänster förändras efter en domstolstolkning av EU-direktivet. Samtidigt fortsätter Finland att tillämpa samma undantag som Sverige tidigare gjorde. Denna fråga löstes tills vidare genom tillskott i form av statsbidrag. Problemen som uppstått för idrottslokaler där det på grund av regelverket varit svårt att få hyra lokaler när momsens inte kan dras av är ett annat exempel där översyn behöver ske.

I kommittémotion 2020/21:3408 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 5 anför motionärerna att hyresmomsystemet måste utredas i syfte att underlätta för uthyrning av fastigheter och lokaler till andra än de som bedriver momspliktig verksamhet. En sådan sak skulle förbättra effektiviteten i nyttjandet av lokaler, frigöra kapacitet och underlätta anpassningen för fastighetsägare som kan eller vill ställa om och anpassa verksamheten till den efterfrågan som finns vid tiden. Regeringen bör därför uppdras att utreda hyresmomsystemet och föreslå åtgärder för att lösa detta problem.

I motion 2020/21:927 av Roland Utbult (KD) föreslås en utredning av att slopa kravet att uthyrning måste ske till en verksamhet som omfattas av skattskyldighet eller rätt till återbetalning. Motionären anför att för att en fastighetsägare ska kunna göra avdrag för investeringar och omkostnader kräver reglerna i dag att momspliktig verksamhet bedrivs i de uthyrda lokalerna. Därmed riskerar ideella föreningar att utestängas från lokaler på grund av att de i dag är undantagna från moms.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att reglerna på mervärdesskatteområdet är enkla och tydliga samt att den administrativa bördan för företagen begränsas. Möjligheten till frivillig registrering till mervärdesskatt vid uthyrning av lokaler och uthyrning av lokaler till icke mervärdesskattepliktig verksamhet ger upphov till flera svåra bedömningar.

Enligt uppgifter från Finansdepartementet utreds för närvarande förutsättningarna för eventuella förändringar av reglerna om skattskyldighet vid uthyrning av lokaler. Utskottet anser inte att detta arbete bör föregripas och avstyrker därför motionerna.

Övriga momsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att se över bestämmelserna för vad som ska klassas som personbil enligt mervärdesskattelagen.

Jämför reservation 9 (M).

Gällande rätt

Enligt 1 kap. 13 § mervärdesskattelagen förstås med personbil även lastbil med skåpkarosseri och buss, om fordonets totalvikt är högst 3 500 kg. Detta gäller dock inte om lastbilens förarhytt utgör en separat karosserienhet.

Med undantag av ovanstående avvikelser används vid tillämpning av ML de definitioner av fordon som finns i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner (se RÅ 2005 ref 23). Enligt dessa definitioner förstås med personbil en bil som är inrättad huvudsakligen för personbefordran och är försedd med högst åtta sittplatser utöver förarplatsen. Med buss förstås en bil som är inrättad huvudsakligen för personbefordran och är försedd med fler än åtta sittplatser utöver förarplatsen. Med lastbil avses en bil som är inrättad huvudsakligen för godsbefordran eller en annan bil som inte är att anse som en personbil eller en buss.

Definitionen på vad som utgör en personbil enligt 1 kap. 13 § ML har betydelse för bl.a. omfattningen av avdragsrätten för ingående skatt vid förvärv eller förhyring av fordonet.

Enligt artikel 176.2 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG) får medlemsstaterna intill dess gemenskapsregler införts på området behålla, men inte utvidga, de avdragsförbud som de har när det gäller bl.a. varor som kan användas för privat konsumtion, t.ex. personbilar.

Motionen

I kommittémotion 2020/21:3219 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7 föreslås att bestämmelserna för vad som ska klassas som personbil ses över. Enligt nuvarande bestämmelser räknas lätta lastbilar med totalvikt under 3 500 kg som inte har luftspalt mellan karosserienheterna som personbil enligt mervärdesskattelagen. Detta leder enligt motionärerna till en begränsning i valfriheten för företagen att välja ändamålsenligt fordon för verksamheten samt försvårar omställningen till miljövänligare lastbilar.

Utskottets ställningstagande

Mervärdesskattelagen innehåller särskilda avdragsregler för köp och hyra av personbilar, vilket innefattar bussar och lastbilar med skåpkarosseri utan en separat förarhytt i de fall totalvikten är högst 3 500 kg, och särskilda avdrags-

regler finns också för driftskostnader för sådana bilar. Reglerna ska ses mot bakgrund av att bilarna kan användas för privat bruk.

Utskottet noterar att fordonets vikt och utseende används som kriterier för att på ett enkelt sätt kunna bedöma vilka bilar som bör omfattas av de mer förmånliga reglerna för lastbilar och vilka som bör hänföras till personbils kategorin. Reglerna i mervärdesskattedirektivet begränsar också möjligheterna att utforma ett nytt regelverk på detta område som både är enkelt att tillämpa och svårt att kringgå.

Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att stödja motionsförslag om att se över reglerna för vad som ska klassas som personbil enligt mervärdesskattelagen, och avstyrker motionen.

Reservationer

1. Skattesatser m.m., punkt 1 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3336 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 17 och

avslår motionerna

2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2,

2020/21:329 av Anders Åkesson och Magnus Ek (båda C),

2020/21:423 av Per Lodenius och Johanna Jönsson (båda C),

2020/21:440 av Magnus Jacobsson (KD),

2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7,

2020/21:1764 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2020/21:1973 av Johan Hultberg (M) yrkande 1,

2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 5,

2020/21:2487 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 13,

2020/21:2910 av Angelika Bengtsson (SD),

2020/21:2918 av Magnus Ek m.fl. (C) yrkande 9,

2020/21:2959 av Carina Ståhl Herrstedt (SD),

2020/21:3018 av Lars Püss och Åsa Coenraads (båda M),

2020/21:3037 av Annicka Engblom (M),

2020/21:3143 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 4,

2020/21:3316 av Larry Söder (KD),

2020/21:3500 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 17,

2020/21:3505 av David Josefsson och Marie-Louise Hänel Sandström (båda M) och

2020/21:3594 av Runar Filper (SD).

Ställningstagande

Skatter – inklusive moms – ska vara rimligt höga, förutsägbara och rättvisa. Detta är i dag inte fallet inom kulturområdet. Ett tydligt exempel på differentierade momssatser är teater och konsert i jämförelse med att spela för dansande publik. I grunden tycker vi att all kultur ska omfattas av samma

enhetliga kultur moms. Utgångspunkten är att kultur moms inte ska göra skillnad mellan olika slags konst- eller kulturformer. Dessa frågor behöver initialt kartläggas i syfte att långsiktigt reformera och harmonisera kultur sektorns moms- och skattesatser. Denna harmonisering ska ske över tid och med hänsyn till statens finanser.

Vi ställer oss kritiska till höjningen av den s.k. biomomsen som fr.o.m. den 1 januari 2017 steg från 6 till 25 procent. Höjningen slår hårt, speciellt mot biografier på små orter runt om i Sverige. Det är en olycklig utveckling, eftersom dessa biografier ofta fyller ett flertal funktioner och fungerar som samlingspunkt för det lokala kulturlivet.

2. Skattesatser m.m., punkt 1 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7,
2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 5,
2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 3 och
2020/21:2959 av Carina Ståhl Herrstedt (SD) samt
avslår motionerna
2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2,
2020/21:329 av Anders Åkesson och Magnus Ek (båda C),
2020/21:423 av Per Lodenius och Johanna Jönsson (båda C),
2020/21:440 av Magnus Jacobsson (KD),
2020/21:1764 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
2020/21:1973 av Johan Hultberg (M) yrkande 1,
2020/21:2487 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 13,
2020/21:2910 av Angelika Bengtsson (SD),
2020/21:2918 av Magnus Ek m.fl. (C) yrkande 9,
2020/21:3018 av Lars Püss och Åsa Coenraads (båda M),
2020/21:3037 av Annicka Engblom (M),
2020/21:3143 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 4,
2020/21:3316 av Larry Söder (KD),
2020/21:3336 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 17,
2020/21:3500 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 17,
2020/21:3505 av David Josefsson och Marie-Louise Hänel Sandström (båda M) och
2020/21:3594 av Runar Filper (SD).

Ställningstagande

Sverige tillämpar nedsättningar av momsatsen samt fullständiga undantag där momsen helt utgår för vissa varor och tjänster, vilket innebär att i de fall där en investerare vill kvitta ingående och utgående moms mot varandra inte alltid har möjlighet att göra detta. Det kan leda till komplikationer då undantag av moms i vissa fall kan innebära att avdragsrätt inte finns för vissa investeringar, varför nya verksamheter inte växer fram. Följden blir lägre BNP-tillväxt än vad som annars hade kunnat vara fallet, vilket i förlängningen leder till uteblivna arbetstillfällen och sannolikt sämre internationell konkurrenskraft.

Vi ser dock att frågan är relativt komplex och att det fortsättningsvis ändå kan finnas områden med behov av nedsättning av moms, men att omfattningen av normalmoms kan behöva utvärderas.

Det är hög tid för en rättvis beskattning och harmonisering av de momsatsen som är kopplade till turism och besöksnäringen, och vi vill se en utredning av förutsättningarna för att ytterligare harmonisera momsatserna för olika turistattraktioner där likvärdiga verksamheter ska beskattas mer enhetligt.

Momssatsen för digitala spel i Sverige är 25 procent. Vissa försäljare försöker dock klassa spel som böcker för att på sådant vis komma runt lagstiftningen och sälja dessa spel med enbart 6 procents moms. Om en lagstiftning får försäljare att behöva runda lagen för att kunna tävla på lika villkor som internationella aktörer behöver lagstiftningen ses över.

Vi anser att det är viktigt att se över vilka åtgärder som behöver genomföras för att spelkonsumenter ska köpa spelen av officiella aktörer för försäljning av spel i Sverige. Dessa åtgärder skulle t.ex. kunna vara att dels se över lagstiftningen på området, men även att implementera kultur moms på spel.

Vi anser också att det är orimligt att musik och rörelse ska ha en högre momsats än idrottsarrangemang och konserter. Vi vill att det skapas rättvisa villkor inom kultur och idrott och menar att man snarast bör utreda möjligheten att sänka dansbandsmomsen från 25 procent till 6 procent för att bli likvärdig med övriga dans-, idrotts- och kulturupplevelser.

3. Skattesatser m.m., punkt 1 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:2918 av Magnus Ek m.fl. (C) yrkande 9 och
avslår motionerna

2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2,
2020/21:329 av Anders Åkesson och Magnus Ek (båda C),
2020/21:423 av Per Lodenius och Johanna Jönsson (båda C),
2020/21:440 av Magnus Jacobsson (KD),
2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7,
2020/21:1764 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
2020/21:1973 av Johan Hultberg (M) yrkande 1,
2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 5,
2020/21:2487 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 3,
2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 13,
2020/21:2910 av Angelika Bengtsson (SD),
2020/21:2959 av Carina Ståhl Herrstedt (SD),
2020/21:3018 av Lars Püss och Åsa Coenraads (båda M),
2020/21:3037 av Annicka Engblom (M),
2020/21:3143 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 4,
2020/21:3316 av Larry Söder (KD),
2020/21:3336 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 17,
2020/21:3500 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 17,
2020/21:3505 av David Josefsson och Marie-Louise Hänel Sandström (båda M) och
2020/21:3594 av Runar Filper (SD).

Ställningstagande

Produktionen och konsumtionen av varor och tjänster påverkar miljön på många sätt till olika bra och dåliga utfall. För mig och mitt parti är det inte produktionen eller konsumtionen mer generellt som är skadlig, utan det faktum att vi byggt upp ett ekonomiskt system som i för hög grad förlitar sig på linjära materialflöden och ett högt uttag av jungfruliga material. Politiken spelar en viktig roll här genom att ställa höga krav på produktens livslängd, energianvändning samt återvinningsbarhet, det som brukar kallas ekodesignkrav, vilket innebär att producenten ska ta hänsyn till produktens totala miljöpåverkan redan i designstadiet. Detta är nödvändigt för att vi ska utveckla ett resurseffektivt och cirkulärt samhälle. En avsevärd del av lagstiftningen kring detta regleras på EU-nivå med syftet att unionens tillverkningsindustri ska kunna konkurrera på lika villkor.

Jag och Centerpartiet vill se att Sverige och i förlängningen EU inför successivt ökande kvotplikter på återvunnet material i ny produktion, vilket kommer att driva fram en ny och växande marknad. Även generella ekonomiska incitament finns att tillgå och jag anser att frågan om en differentierad moms för återvunnen råvara, som kan fungera som ett komplement till kvotplikter, bör utredas i Sverige.

4. Skattesatser m.m., punkt 1 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 13,

2020/21:3143 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 4 och

2020/21:3500 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 17 och avslår motionerna

2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2,

2020/21:329 av Anders Åkesson och Magnus Ek (båda C),

2020/21:423 av Per Lodenius och Johanna Jönsson (båda C),

2020/21:440 av Magnus Jacobsson (KD),

2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7,

2020/21:1764 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2020/21:1973 av Johan Hultberg (M) yrkande 1,

2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 5,

2020/21:2487 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:2910 av Angelika Bengtsson (SD),

2020/21:2918 av Magnus Ek m.fl. (C) yrkande 9,

2020/21:2959 av Carina Ståhl Herrstedt (SD),

2020/21:3018 av Lars Püss och Åsa Coenraads (båda M),

2020/21:3037 av Annicka Engblom (M),

2020/21:3316 av Larry Söder (KD),

2020/21:3336 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 17,

2020/21:3505 av David Josefsson och Marie-Louise Hänel Sandström (båda M) och

2020/21:3594 av Runar Filper (SD).

Ställningstagande

Nivån på mervärdesskatten bör i princip vara generell. En hög generell nivå på momsatsen medför dock att undantag kan behöva göras. Beskattningen ska utformas så att arbete gynnas medan förbrukning av ändliga naturresurser, miljöpåverkande utsläpp och annan miljöskadlig verksamhet motverkas.

Regelverket kring mervärdesskatten är i flera delar illa anpassat för det ideella föreningslivet. Detta försvårar vardagen för ett stort antal föreningar, men i vissa fall riskerar verksamheten att upphöra helt av skäl som kan härledas till momsregelverket.

Ett problem som många föreningar stött på är momsen på interna tjänster inom föreningen. Dagens lagstiftning innebär att staten belastar lokala föreningar och församlingar med moms när de använder stöd som tagits fram inom och för den egna organisationen. Det handlar ofta om tjänster som medlemsadministration, juridiskt stöd eller it-stöd. Dessa tjänster tillhandahålls enbart inom den egna organisationen och är skräddarsydda för de behov som finns inom organisationen. Dessa typer av stöd är framtagna för att de som är verksamma inom organisationen kan lägga mer tid och energi på föreningens huvudsyfte, snarare än på administration.

För att bredda kulturen och hitta nya sätt att finansiera kulturlivet är det av yttersta vikt att det privatanses möjligt att agera i kulturlivet utvecklas. Inte minst kan regelverk förenklas och ses över. Ett exempel är momssatserna på dans. I dag är det en momssats, 6 procent, om man är på en spelning där publiken sitter ned. Om publiken i stället dansar till musiken är momsen 25 procent. Detta skapar märkliga effekter och svårigheter att överskåda kostnader vid vissa gränsdragningsproblem. Vad händer vid en konsert om några väljer att börja spontandansa när meningen är att publiken ska lyssna sittandes? Kristdemokraterna föreslår en översyn med syfte att harmonisera regelverk som är svåröverskådliga och svåra att förutse effekterna av.

I dag gäller en mängd olika momssatser inom besöksnäringen. Guidade turer har skilda momssatser beroende på var de utförs. Sker de i ett naturområde betalar man 6 procent, men dit räknas inte vildmarksritter eller försäkring som har en moms på 25 procent. Sker de på en lantgård gäller också den högre momssatsen. Konserter och inträde till djurparker klassas som kultur med en momssats om 6 procent. Större sightseeingarrangörer som kör rundturer i buss anses bedriva transporter med en momssats om 6 procent. Momsen på att hyra ut rum i hotell är 12 procent. Halveringen av restaurangmomsen till 12 procent har således förenklats för alla verksamheter med försäljning av mat eller fika. Jag menar att en utredning behöver se över möjligheten att harmonisera momssatser inom besöksnäringen. Ett av alternativen som utredningen kan begrunda är att dela in efter kategorierna mat, logi, aktiviteter och transport.

5. Undantag från skattskyldighet, punkt 2 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 44 och

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 9 och avslår motionerna
 2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 1,
 2020/21:928 av Roland Utbult (KD),
 2020/21:1356 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
 2020/21:1854 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
 2020/21:2729 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 17,
 2020/21:2809 av Magnus Jacobsson m.fl. (KD) yrkande 75,
 2020/21:2824 av Elisabeth Björnsdotter Rahm m.fl. (M),
 2020/21:2879 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 6,
 2020/21:3065 av Rebecka Le Moine och Annika Hirvonen Falk (båda MP) yrkande 1,
 2020/21:3550 av Pål Jonson (M),
 2020/21:3567 av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M) och
 2020/21:3584 av Cecilia Widegren (M) yrkande 8.

Ställningstagande

Vårdmomsen innebär kraftiga fördyringar av verksamheten för vårdgivare som anlitar legitimerad vårdpersonal som är egenföretagare eller inhyrda. I ett läge när sjukvården snabbt behöver öka kapaciteten under en period är vårdmomsen ett allvarligt hinder. Med tanke på den stora vårdskulden behöver lagändringar komma snabbt på plats.

6. Undantag från skattskyldighet, punkt 2 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2809 av Magnus Jacobsson m.fl. (KD) yrkande 75 och avslår motionerna
 2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 1,
 2020/21:928 av Roland Utbult (KD),
 2020/21:1356 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
 2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 44,
 2020/21:1854 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
 2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 9,
 2020/21:2729 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 17,
 2020/21:2824 av Elisabeth Björnsdotter Rahm m.fl. (M),

2020/21:2879 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 6,
2020/21:3065 av Rebecka Le Moine och Annika Hirvonen Falk (båda MP) yrkande 1,
2020/21:3550 av Pål Jonson (M),
2020/21:3567 av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M) och
2020/21:3584 av Cecilia Widegren (M) yrkande 8.

Ställningstagande

Eftersom ambulansflyg räknas som sjukvård, som är en momsbefriad tjänst, kan inte privata aktörer lägga på moms på sina fakturor. Efter en lagändring 2014 kan de inte längre göra avdrag för ingående moms på sina inköp av flygplan, helikoptrar, reservdelar, tillbehör osv. Därigenom uppstår en dold momskostnad. Regionerna ersätts schablonmässigt för detta med 6 procent, vilket dock är en alldeles för låg nivå för att täcka flyg- och helikopter- verksamhetens ingående momskostnader. Detta innebär i praktiken att privata utförare av helikopter- och flygambulans fått en stor momskostnad som de sedan inte kan dra av mot utgående moms. Därmed är det mindre fördelaktigt att upphandla ambulanshelikoptertjänster från en privat aktör jämfört med en offentligt ägd. Den utredning om mervärdesskatt vid inhyrd personal för vård och omsorg som tillsattes under början av 2020 bör i ett tilläggsdirektiv inkludera ambulansflyget för att på så sätt skapa rättvisa villkor mellan olika typer av aktörer.

7. Momspliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning, punkt 3 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2925 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 16 och 17 samt avslår motionerna

2020/21:752 av Anna Wallentheim (S),

2020/21:927 av Roland Utbult (KD),

2020/21:1924 av Lotta Finstorp (M),

2020/21:2858 av Lars Beckman (M) och

2020/21:3408 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 5.

Ställningstagande

Mervärdesskattesystemet står för mer än en femtedel av de totala skatteintäkterna varje år. Det svenska systemet är komplext samtidigt som företag också har att hantera internationella momsregelverk, något som ytterligare spår på den administrativa bördan. I närtid har ett antal frågor aktualiserats som pekar på behov av en större översyn av mervärdesskattesystemet. Momsen på vårdtjänster förändras efter en domstolstolkning av EU-direktivet. Samtidigt fortsätter Finland att tillämpa samma undantag som Sverige tidigare gjorde. Denna fråga löstes tillsvidare genom tillskott i form av statsbidrag. Problemen som uppstått för idrottslokaler där det på grund av regelverket varit svårt att få hyra lokaler när momsen inte kan dras av är ett annat exempel där översyn behöver ske. Detta är en konsekvens av regelverket att aktörer som bedriver undantagen verksamhet har svårt att få tillgång till lokaler, eftersom fastighetsägare hellre kan låta sina lokaler stå tomma än hyra ut lokalerna till momsundantagna verksamheter. Denna problematik vittnar exempelvis ideella föreningar och friskolor om.

8. Momspliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning, punkt 3 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3408 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 5 och avslår motionerna

2020/21:752 av Anna Wallentheim (S),

2020/21:927 av Roland Utbult (KD),

2020/21:1924 av Lotta Finstorp (M),

2020/21:2858 av Lars Beckman (M) och

2020/21:2925 av Per Åsling m.fl. (C) yrkandena 16 och 17.

Ställningstagande

I dag betalar fastighetsägare moms på exempelvis inköp av material, tjänster och byggnationer. Så länge fastighetsägaren säljer sina tjänster till annan momspliktig verksamhet får de dra av momsen i det ledet, genom moms på hyran. Det uppstår dock problem om denna verksamhet inte är momspliktig, vilket är fallet för exempelvis civilsamhällets organisationer och offentlig verksamhet. När en hyresgäst som inte bedriver momspliktig verksamhet ska hyra en lokal kan hyresvärden inte lägga moms på hyran och därmed inte dra

av ingående moms på kostnader hänförliga till lokalen. Icke-momspliktiga hyresgäster kan också få svårigheter att hyra lokaler, då en momsfri förhyrning kan påverka hyresvärdens rätt till avdrag för moms. Om den frivilliga hyresmomsen sedan bryts försvinner hela momsavdraget och inköpen blir 25 procent dyrare och dessutom måste momsen på investeringar återbetalas i delar tio år tillbaka i tiden. Hyresmomsen medför stora samhällsproblem då lokaler står tomma i stället för att användas. I coronakrisen har detta hinder blivit extra påtagligt. När behoven av fältsjukhus, vårdplatser och andra lokalbehov behövde upprättas skyndsamt, hindrades många att bidra eftersom de då behövde bryta sin momsbelagda verksamhet för att hyra ut till icke-momspliktig verksamhet. Ett sådant förfarande hade gjort inköp 25 procent dyrare och satt igång med återbetalningsprocess av momsavdrag. Problemet är vida känt för idrottsföreningar som bedriver icke-momspliktig verksamhet och som är i behov av enklare lokaler för sin verksamhet.

Jag och mitt parti menar att hyresmomssystemet måste utredas i syfte att underlätta för uthyrning av fastigheter och lokaler till andra än de som bedriver momspliktig verksamhet. En sådan sak skulle förbättra effektiviteten i nyttjandet av lokaler, frigöra kapacitet och underlätta anpassningen för fastighetsägare som kan eller vill ställa om och anpassa verksamheten till den efterfrågan som finns vid tiden. Regeringen bör därför uppdras att utreda hyresmomssystemet och föreslå åtgärder för att lösa detta problem.

9. Övriga momsfrågor, punkt 4 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3219 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 7.

Ställningstagande

I den ekonomiska återhämtningen som Sverige står inför och så väl behöver kommer investeringar av vår infrastruktur att vara en avgörande del för att ge ny kraft i ekonomin. Bättre och fler vägar och goda förutsättningar för flyg och tåg är avgörande för att binda samman Sverige och stävja den klyfta som finns mellan stad och landsbygd. I det läge Sverige nu befinner sig i med hög arbetslöshet och låg tillväxt finns inte utrymme för straffskatter och hämmande regleringar för människor som lever med långa avstånd i regioner som nu drabbats hårt av stigande arbetslöshet och utslagna företag.

Enligt nuvarande bestämmelser räknas lätta lastbilar med totalvikt under 3 500 kg som inte har luftspalt mellan karosserienheterna som personbil enligt mervärdesskattelagen. Det blir en begränsning i valfriheten för företagen att välja ändamålsenligt fordon för verksamheten samt försvårar omställningen till miljövänligare lastbilar. Därför finns det anledning att se över lagen i syfte att justera reglerna för att tydliggöra bestämmelserna kring vad som ska klassas som en personbil.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:206 av Michael Rubbestad (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en dj:s framträdande ska vara momsbefriat och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka mervärdesskatten till 6 procent för danstillställningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:329 av Anders Åkesson och Magnus Ek (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort den s.k. dansbandsmomsen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:423 av Per Lodenius och Johanna Jönsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga sänkt mervärdesskatt på dans och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:440 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över momssatserna för olika typer av turistboenden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:716 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om harmonisering av momssatser i besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:752 av Anna Wallentheim (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att avskaffa att hyresgästen stadigvarande måste bedriva momspliktig verksamhet i lokaler de hyr och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:927 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett slopande av kravet att uthyrning måste ske till en verksamhet som omfattas av skattskyldighet eller rätt till återbetalning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:928 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ta bort undantaget från moms på vadslagning och lotterier m.m. och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1356 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inom EU-samarbetet verka för att momsen på körkortsutbildningar avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att den statliga utredning som ser över vårdmomsen påskyndas med tanke på den stora vårdskulden och att lagändringar snabbt behöver komma på plats och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1764 av Camilla Waltersson Grönvall (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en harmonisering av mervärdesskattelagstiftningen för den s.k. dansbandsmomsen samt förutsättningar för dansbanden och övrig kulturbransch under och efter pandemin och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1854 av Camilla Waltersson Grönvall (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att komma fram med förslag som gör alla typer av vårdtjänster momsfria, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1924 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att avskaffa kravet att hyresgästen stadigvarande måste bedriva momspliktig verksamhet i lokaler de hyr, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1973 av Johan Hultberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om enhetlig moms på boende inom besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att den statliga utredning som ser över vårdmomsen skyndas på och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka momsatsen till 6 procent på digitala spel och licenser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2487 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en enhetlig turistmoms och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda mervärdesskattesystemet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av mervärdesskatten i förenklingssyfte och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2729 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att en vara enbart momsas en gång och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2809 av Magnus Jacobsson m.fl. (KD):

75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda momseffekten för ambulansflyg och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2824 av Elisabeth Björnsdotter Rahm m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att avskaffa den s.k. vårdmomsen för att skapa rättvisa förhållanden och konkurrensneutralitet inom vård- och omsorgssektorn och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2858 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att modernisera, förenkla och förbättra reglerna avseende den frivilliga skattskyldigheten för verksamhetslokaler (hyresmomsen) och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2879 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att momsbefria körkortsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2910 av Angelika Bengtsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av momsatsen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2918 av Magnus Ek m.fl. (C):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till en differentierad moms för återvunnen råvara och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2925 av Per Åsling m.fl. (C):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av mervärdesskattereglerna för ideella föreningar och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av oönskade effekter av mervärdesskatteverket och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2959 av Carina Ståhl Herrstedt (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att skapa ekonomisk rättvisa inom området kultur och idrott genom att sänka momsen på dansbandskonserter från 25 procent till 6 procent och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3018 av Lars Püss och Åsa Coenraads (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn av momsattesatserna i syfte att förenkla mervärdesskatten och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3037 av Annicka Engblom (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att göra en översyn av villkorsskillnaderna inom camping- och gästhamnsnäringen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3065 av Rebecka Le Moine och Annika Hirvonen Falk (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att slopa momsens på mensskydd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3143 av Roland Utbult m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över momssatserna i kultursektorn i syfte att harmonisera desamma och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3219 av Niklas Wykman m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över bestämmelserna för vad som ska klassas som en personbil och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3316 av Larry Söder (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av momsskattesatserna samt momsbasen i syfte att förenkla mervärdesskatten och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3336 av Lotta Finstorp m.fl. (M):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en långsiktig harmonisering av momsens och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3408 av Larry Söder m.fl. (KD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hyresmomssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3500 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och harmonisera momssatser inom besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

*2020/21:3505 av David Josefsson och Marie-Louise Hänel
Sandström (båda M):*

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att harmonisera momsatsen mellan museer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3550 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över momsreglerna för flyg- och helikopterambulans och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3567 av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett fungerande konkurrensneutralt system för lika villkor mellan kommunala och fristående verksamheter, exempelvis genom att hela utbildningssektorn görs momspliktig med tillämpning av en nollskattesats eller reducerad skattesats, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3584 av Cecilia Widegren (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändrade regler för mervärdesbeskattningen inte får leda till att villkoren för ridning och annan föreningsdriven verksamhet försämras och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3594 av Runar Filper (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskatten inom kulturnäringsen och tillkännager detta för regeringen.